

Kitüntetések

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a felszabadulás óta kifejtett közéleti és képviselői munkásságuk elismeréséül Boros Gergelynek, a Békés megyei MESZÖV elnökének, Czéh Józsefnek, a budapesti 2. sz. földművelésügyi területről telepvezetőjének, Csala László nyugdíjasnak, Gém Ferencnek, a Földművelésügyi Minisztérium főelőadó-jának, Háner József nyugdíjasnak, Kiss Károlynak, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa titkárának, Nagy Károly nyugdíjasnak, Z. Nagy Ferenc nyugdíjasnak, dr. Nőgrádi Sándor nyugdíjasnak, Olt Károly nyugdíjasnak dr. Rusznay Istvánnak, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének, Seregélyi József nyugdíjasnak, Somogyi Miklós nyugdíjasnak, Szabó Piroska nyugdíjasnak, Sziujártó Lajosnak, a monori járási tanács vb elnökének, Szobek András nyugdíjasnak, Tiszta József nyugdíjasnak, a Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta.

A kitüntetéseket Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke nyújtotta át. Jelen volt a kitüntetések átadásánál Kádár János, az MSZMP KB első titkára, Kállai Gyula, a kormány elnöke, és Erdői Ferenc, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtá-
kára.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa öz. Dési Huber Istvánné elvtársnőnek a munkásmozgalomban, valamint a művészeti területen kifejtett sok évtizedes munkássága elismeréséül ugyancsak a Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. A kitüntetést Dobi István nyújtotta át.

A népművelés új útjai

Ankét a kis formákról

Átalakult a műkedvelő színjátszó mozgalom funkciója. Képietesen úgy is mondhatnánk, lejött a színpadról, megkapaszkodott a dobogóra, s ott helyet követel magának. Az öntevékeny színjátszó csoportok elvesztették színházpótló szerepüket, a közönség már alig kíváncsi — amatőrök szegényes színpadi környezetben — három felvonásos drámákra. Megnézi azt hivatásos művészekről, színházban, televízióban, vagy tájelőadásokon.

A korszerűség követelménye tehát színházi jellegűt fosztja meg az amatőr csoportokat, ugyanakkor nagy lehetőséget kínál számukra a művészet, az úgynevezett **kis formák** alkalmazásában. Itt hiányoznak a színházi látványelemek, díszletek, függöny, fényhatások, s az előadásnak is más a rendeltetése. Azokra a közönségkapcsolatokra épít, melyek nem színház-ak. **Közösséget kapnak, melyből nekik kell közönséget csinálni** — az előadás egész folyamatával.

Ilyen kis formákból állította össze műsorát és járja már egy esztendőre Csongrád megye városait, falvait, munkásszállásokat és állami gazdaságokat a Szakszervezetek Megyei Tanácsának **művészbizottsága**. Tagjai — a szegedi színház művészei — 40—50 perces komplex irodalmi-zenei programokat mutatnak be.

Tegnap Szegeden a Juhász Gyula Művelődési Otthonban ezekben a kis formák-nak szerepéről, problémáiról rendezett ankétot a **Népművelés** című folyóirat, a megyei tanács vb. művelődésügyi osztálya, valamint a megye és Szeged város Népművelési Tanácsadójának, ahol az SZMT művészbizottságja Tóth Béla író Hazai táj, ha-

KGST-tanácskozás az Akadémián

A Magyar Tudományos Akadémián hétfőn megkezdődött a KGST országok mintegy 120 közigazgatási konferenciája. A szocialista világlapjai értelemjénél kérdéseiről tanácskoznak.

A megnyitó beszédet Csikós Nagy Béla, az Országos

Árhivatal elnöke mondotta, majd Friss István, az MTA Közigazgatástudományi Intézetének igazgatója üdvözölte a konferencia résztvevőit.

A szombatig tartó tanácskozáson 30 referátumot vitattak meg. (MTI)

Növekvő élelmiszerbehozatal

Növekvő külkereskedelmi forgalmunk tavaly a korábbiánál több országból hozott be számos élelmiszerfélélet, amelyből a hazai termelés nem fedezte volna a keresletet.

Olajshat Albániából, NDK-ból Szovjetunióból, Kinából, Vietnamból és Dániából importáltunk — 11 millió 660 ezer dobozzal, **Halfilé** Kinából, Dániából, Norvégiából és az NSZK-ból érkezett: 3130 tonnával. **Szeszitalokat** Csehszlovákiában, Lengyelországban, Szovjetunióban és Finnországban vásároltak külkereskedőink: 35 453 hektóliterrel. **Bors** Indonéziából és Indiából érkezett: 750 tonnával. **Kávé** Indonéziából, Franciaországból, Elefántcsontpartból, Etiópiából, Kamerunból, Kenyából, Ugandából, Kinából, Brazíliából, Kolumbiából és néhány más országból érkezett, összesen 11 054 tonnával. **Tea** a Szovjetunióból, Kinából, Indiából és Vietnamból érkezett: 713 tonnával. **Dohányt** is jelentős

mennyiségben hoztunk be: 5212 tonnával Albániából, Bulgáriából, Koreából, Vietnamból, a Szovjetunióból, Görögországból, Törökországból és Indiából. **Szójababot** Kinából, Nigériából, az Amerikai Egyesült Államokból importáltuk 23 500 tonnával. **Komló** Csehszlovákiából és Jugoszláviából érkezett: 425 tonnával. **Burgonyát** Lengyelországban, a Szovjetunióban és az Egyesült Arab Köztársaságban vásároltak külkereskedőink: 22 300 tonnányit. **Kakaóbab** Kinából, Ghanából, Nigériából, néhány angol gyarmatról érkezett: 7300 tonnával. **Citromot** főleg Olaszország, Törökország szállított 20 656 tonnával. **Narancs** Görögországból, Izraelből Spanyolországból, az Egyesült Arab Köztársaságból, Marokkóból érkezett, összesen 10 514 tonna.

A tervek szerint 1967-ben tovább emelkedik az élelmiszer behozatal mind a szocialista, mind a tőkés országokból.

Átmeneti apadás a Tiszán

Csak átmeneti az apadás a Tiszán Mindszent és Szeged között. Az elmúlt 24 órában több mint 10 centi-

méteres apadást jeleztek a vízmércék, tekintve, hogy a Maroson a hét végén leszaladt a nagy árhullám. Vasárnap már több mint egy méteres apadást mértek a marosi vízmércéken.

Az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság tegnapi jelentése szerint már Szolnok fölött van a harmadik tiszai árhullám, de még ott sem tetőzött. A másodfokú árvízvédelmi készültséget most már nem szüntetik meg Szegedtől a jugoszláv szakaszig, tekintve, hogy az előrejelzés szerint április 12-én és 13-án várják itt a tetőzést. Ugyancsak másodfokú készültséget tartanak fenn a Köröskön, valamint a Maros védtőlésénél, egyik oldalon Klárafalváig, a másik oldalon Marosleléig.

A VACSORA

és a haszonkulcs

Ebben az időszakban, amikor már a kamrák kiürültek, sok családnak okoz gondot a választékos vacsora előállítása. A belkereskedelmi miniszter és az Országos Árhivatal elnökének közös utasítása valamennyi éttermet arra kötelezi, hogy „a vendégek által az üzletben saját edényben átvett és elvitt étel árát IV. osztályú üzletre megállapított hasznokkulccsal kell kiszámítani”. Ez olyan lehetőséget biztosít a vásárlóknak, amit eddig csak kevesen ismertek és amit — sajnos — az éttermek sem ismertettek, népszerűsítettek. Egyes éttermek a lehetőséget helytelenül értelmezett gazdaságossági okokra hivatkozva igyekeztek el is titkolni.

Az említett utasítást úgy kell értelmezni, hogy ha a vevő az ételt saját edényben viszi el, minden étterem IV. osztályú árat tartozik felszámítani. Ezt azért szükséges hangsúlyozni, mert az éttermek legtöbbje III., II. és I. osztályú. Az osztályba sorolás egyik ismérve pedig éppen az árakban fejeződik ki. A legmagasabb árat az I. osztályú számolja. A IV. és I. osztályú ár különbségét leginkább az ételárak szem-

Kállai Gyula fogadta Nilssont

Kállai Gyula, a Minisztertanács elnöke hétfőn délelőtt az Országházban fogadta Torsten Nilsson svéd külügyminisztert, akit a látogatásra elkísért Bergström nagykövet, a Svéd Külügyminisztérium főosztályvezetője, Torsten Brandel, a Svéd Királyság budapesti nagykövete és báró Gustav Hamilton, a külügyminisztérium osztályvezetője. A látogatásnál jelen volt Péter János külügyminiszter és Esztergályos Ferenc, a Magyar Népköztársaság stockholmi nagykövete. (MTI)

Repülők a mezőgazdaságban

Idén a szegedi járás közös gazdaságainak jó segítségét ad a Földművelésügyi Minisztérium. A mezőgazdasági Szakszervezetek Csongrád megyében állomásozó repülőegysége. A közös gazdaságok földjei felett mintegy két héttel ezelőtt jelentek meg a repülők az őszi kalászosok fejtrágyázását végezve. A terv szerint a megyei növényvédelmi repülőbázis gépei közel negyezer holdnyi területen fejtrágyáznak. Tiszasziget után most a bakti Új Élet Termelőszövetkezetbe várják a repülőket.

Az őszi kalászosok fejtrágyázása különben a szegedi

járársban általában elfogadhatóan halad, bár az esős, csapadékos időjárás nehezíti, hátráltatja a munkát. A földi gépeknek mintegy 49 ezer holdnyi területen kell fejtrágyázást végezniük, s ebből már több mint 36 ezer hold készen van.

A növényvédelemben ugyancsak ott találhatjuk majd a repülőket. Vegyszerrel gyomot közel hatezer holdon irtanak majd. A vegyszeres gyomirtást a repülőgépek Bakson kezdik.

A repülők a közös gazdaságok meglátására gyorsan, jól végzik feladatukat a földek felett.

Szeged a forradalmi tavaszban

A fél évszázados oroszországi események szegedi hullámai

Ötven évvel ezelőtt a már hosszú ideje tartó világháború sötét éjszakájában felcsillantak a hajnal első sugarai. Oroszország népe 1917 márciusában megelégtelt az évszázados cári önkényt és forradalmi harcban megdöntötte azt. Ez az esemény megalapította a felkelt nép hatalmas erejét, s elemi erővel fejezte ki a munkások és a parasztnak bekevagyát. Ezért az oroszországi „februári forradalom” és következményei komoly visszhangot keltettek hazánkban is, hiszen népünknek is eleve volt a háborúból és a reakció uralmából. „Most Szentpéteriárv felé nézünk egy szemekkel” — Várnai Zseni verse jól fejezte ki a magyar haladó közvélemény hangulatát 1917 tavaszán.

„Ölőbb méreghez.” Március elején pedig Arany János születésének századik évfordulóját is felhasználta békepropagandára. „Az a nagy világháború — írta ez alkalommal a Szegedi Napló —, mely bitorolja minden érdeklődésünket, minden idegszálunkat, korlátozza az ünnepek méreteit is.”

A március közepén diadalmaskodó orosz forradalom lázba hozta Szeged haladó közvéleményét is. „A szabadságért küzdő néperje szétzúzta a cári önkényt.” „A tavasz lehet az a forradalom, mely elfújta... a zsarnokság telét” — ilyen és ehhez hasonló kommentárokkal volt tele a Szegedi Napló és a Délmagyarország. Március 16-án a lap egyik aláírás nélküli cikke (mely feltehetően Móra Ferenc műve volt) östökköshöz hasonlított az orosz forradalmat és azt fejtegette, hogy ez az esemény mennyire segíti a béke ügyét. Március második felében a szegedi Munkásotthonban újszólván mindennap megjelentek az öntudatos szocialisták és nagy viták folytak az oroszországi eseményekről.

Ilyen körülmények között került sor május 1. megünneplésére. Az előző háborús évektől eltérően 1917-ben már a munkások nyilvánosan emlékeztek meg e nagy naptól. A hatóság nem merette ezt betiltani, csak az utcai tüntetést nem engedélyezte. Május 1-én már reggel nagy tömeg vonult a Munkásotthonba. A helyiség és annak udvara nem volt elegendő a nagy sokaságnak; a környező utcákon is sok százan szorongtak. Nyisztor György, a kiváló forradalmár szocialista (a Tanácsköztársaság későbbi népbiztosa) volt az ünnepi szónok. Beszédében a nagy orosz forradalom iránti rokonszenvnek adott hangot, s felidélte az imperialista háborút. „A proletárisz minden időben a békeért küzdött — állapította meg — és ma is a béke érdekében munkálkodik.” Utána a gyűlés résztvevői Újszegedre vonultak. Zárt menetben nem alkothattak (ezt nem engedélyezték, tehát ha mégis megteszik, ürügyet adott volna a hatóság beavatkozásra). Kisebb csoportokban mentek végig a munkások a város utcáin. Közben azonban gyakran hallattak a békét és a demokráciát életelő kiáltásokat. Kisebb csoportok forradalmi dalokat is énekeltek. Az újszegedi ünnepélyen mintegy háromrezen vettek részt. A polgári demokratikus erők rokonszenvetek a munkásság nagy ünnepével.

„Mérsékelt” elnyomás

A februári forradalom nyomán Szegeden is megváltozott a politikai légkör. A hatóság most már kénytelen volt (az előző évekhez képest) mérsékelti az elnyomást. A helyi rendőrség nem merette betiltani a szocialisták naponapi ünnepélyét. Ezt április 1-én tartották meg. A Somogyi utcai új Munkásotthonban mintegy 5—600 munkásno jelent meg. Singer Vera budapesti kiküldött a nemzetköziség nagy fontosságáról beszélt, és élesen támadta az imperialista háborút, mely az asszonyoktól és lányoktól elragadta szeretteiket. (Beszéde olyan lázító hangú volt, hogy a róla megjelent fővárosi lap tudósításokból több sort törölt a cenzúra) Tombold lelkesedése fogadta a beszédet. Ugyancsak nagy tetszést keltettek Várnai Zseni költeményei. Többek között elszavalták a költonéket azt a versét, melyben az orosz forradalmat üdvözölte. „Orosz anyák nem szülnék több rabot, El a szabadság!” — hangzott a gyűjtő kiáltás a vers végén, a jelenlevők hatalmas tapsvihara mellett.

Nyilvános májusi ünnep

Április folyamán és május első felében jelentősen megélénkült a szegedi politikai élet. A szocialista proletárok gyakori összejöveteleket tartottak a Munkásotthonban. Már április első fe-

Sikerek előhírnökei

A februári orosz forradalom kétségkívül jelentős hatást gyakorolt Szeged politikai életére. Az utána következő két hónap folyamán erősen fellendült a város haladó erőinek aktivitása. Az előző háborús években a hatóság nyomás által visszafojtott energiák most elemi erővel törtek felszínre. Az 1917 tavaszi szegedi megmozdulások újabb sikere előhírnökei voltak. Méltókézért arra, hogy most — fél évszázad távlatából — megbecsüléssel emlékezzünk rájuk vissza.

Dr. Merényi László, a történettudományok kandidátusa